VIỆN KIỂM SÁT NHÂN DÂN TỚI CAO

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 204/TB - VKSTC

Hà Nội, ngày 07 tháng 10 năm 2022

THÔNG BÁO

Rút kinh nghiệm về việc giải quyết khiếu nại quyết định không khởi tố vụ án hình sự đối với vụ tai nạn giao thông đường bộ

Thông qua công tác kiểm tra lại đối với Quyết định giải quyết khiếu nại đã có hiệu lực pháp luật của Viện kiểm sát nhân dân (VKSND) thành phố C, nhận thấy trong quá trình kiểm sát việc giải quyết tố giác, tin báo tội phạm và giải quyết khiếu nại có vi phạm, thiếu sót. Ngày 15/8/2022, VKSND tối cao ban hành Quyết định số 02/QĐ-VKSTC hủy bỏ Quyết định giải quyết khiếu nại đã có hiệu lực pháp luật của VKSND 2 cấp thành phố C, để yêu cầu giải quyết lại theo đúng quy định pháp luật, tránh bỏ lọt người đã có hành vi phạm tội. VKSND tối cao thông báo để VKSND các cấp nghiên cứu, rút kinh nghiệm nhằm tránh những tồn tại, vi phạm tương tự.

1. Tóm tắt nội dung vụ việc và quá trình giải quyết tố giác, tin báo về tội phạm

Khoảng 22 giờ ngày 07/10/2020, ông Hồ Quang P, sinh năm 1972, địa chỉ: Số 536, phường N, quận B, thành phố C có giấy phép lái xe hạng B2 được cấp tháng 5/2020, điều khiển xe ô tô BKS 65A-259.83 dừng trước cổng bãi gửi xe nhà ông Võ Văn A, địa chỉ 528, phường N, quận B, thành phố C để đợi ông A mở cửa cổng cho ông P vào gửi xe ô tô. Khi ông A đang mở khóa cổng thì bất ngờ bị xe ô tô do ông P điều khiển lao vào làm cánh cổng đổ, đè lên người ông A (theo camera trong xe ô tô của ông P và camera tại nhà ông A ghi lại thì thời gian ông P điều khiển xe ô tô lao vào ông A là 22 giờ 13 phút). Ngay sau khi sự việc xảy ra, ông Nguyễn Lập T (là người biết việc) đã lái chiếc xe ô tô gây tai nạn chở vợ ông A và vợ chồng ông P đưa ông A đến Bệnh viện đa khoa Hòa Hảo để cấp cứu (vào khám, sơ cứu lúc 22 giờ 34 phút ngày 07/10/2020). Sau đó đến 23 giờ 10 phút cùng ngày, Bệnh viện đa khoa Hòa Hảo chuyển ông A lên Bệnh viện đa khoa Trung ương thành phố C để tiếp tục cấp cứu, điều trị. Ông A được Bệnh viên đa khoa Trung ương thành phố C tiếp nhận cấp cứu, điều trị từ lúc 23 giờ 15 phút đến 02 giờ 15 phút ngày 08/10/2020 thì tử vong tại Bệnh viện. Sau khi nhân được tin báo, Cơ quan CSĐT Công an quận B đã tiến hành khám nghiệm hiện trường, thu thập chứng cứ và khám nghiệm tử thi nhưng gia đình ông A có đơn từ chối khám nghiệm tử thi. Ngày 09/10/2020, thi thể ông A được gia đình đưa về hỏa

táng và chôn cất. Trong quá trình điều tra Ông P đã tự nguyện nộp 300.000.000 đồng để bồi thường, nhưng gia đình nạn nhân chưa nhận.

Ngày 12/11/2020, Cơ quan điều tra có Văn bản số 470 gửi Phòng kỹ thuật hình sự Công an thành phố C để yêu cầu giám định nguyên nhân chết của ông A qua hồ sơ; ngày 16/11/2020, Phòng kỹ thuật hình sự Công an thành phố C có Văn bản số 480/PC09 trả lời: Giám định pháp y thuộc Phòng kỹ thuật hình sự cấp tỉnh, thành phố chỉ thực hiện giám định pháp y tử thi (Không thực hiện giám định pháp y qua hồ sơ).

Ngày 25/11/2020, Cơ quan điều tra ra Quyết định trưng cầu giám định pháp y số 12 gửi Trung tâm pháp y thành phố C để xác định nguyên nhân chết của ông A; ngày 30/11/2020, Trung tâm pháp y có kết luận giám định số 02/GĐHS, xác định: Do không giải phẫu tử thi nên không xác định được nguyên nhân tử vong. Tuy nhiên, qua nghiên cứu tài liệu do Cơ quan trưng cầu cung cấp nghĩ nhiều đến khả năng ông A tử vong do chấn thương sọ não nặng/đa chấn thương.

Ngày 29/01/2021, Thủ trưởng Cơ quan CSĐT Công an quận B ra Quyết định không khởi tố vụ án hình sự số 05 với lý do hành vi của ông Hồ Văn P không cấu thành tội phạm (căn cứ khoản 2 Điều 157 BLTTHS).

2. Quá trình giải quyết khiếu nại

Không đồng ý với Quyết định không khởi tố vụ án hình sự số 05 của Thủ trưởng Cơ quan CSĐT Công an quận B, bà V (vợ ông A) làm đơn khiếu nại đến VKSND quận B. Ngày 03/3/2021, VKSND quận B ra Quyết định giải quyết khiếu nại số 01/QĐ-VKSBT bác đơn khiếu nại của bà V.

Sau khi nhận được Quyết định giải quyết khiếu nại của VKSND quận B, bà V không đồng ý đã làm đơn khiếu nại gửi đến VKSND thành phố C. Ngày 26/3/2021, Liên ngành tư pháp thành phố C (Công an - Viện kiểm sát - Tòa án) họp, xác định: Hành vi của ông Hồ Quang P điều khiển ô tô làm cho ông A tử vong là có dấu hiệu của tội "Vi phạm quy định về tham gia giao thông đường bộ". Tuy nhiên, vì gia đình từ chối giải phẫu tử thi nên không giám định được nguyên nhân tử vong, do vậy chưa đủ căn cứ để khởi tố vụ án hình sự. Liên ngành thống nhất bác đơn khiếu nại của bà V. Ngày 29/3/2021, Viện trưởng VKSND thành phố C ban hành Quyết định giải quyết khiếu nại số 10/QĐ-VKS-KT, bác đơn khiếu nại của bà V (Đây là quyết định giải quyết khiếu nại có hiệu lực pháp luật).

3. Quá trình kiểm tra, xem xét lại Quyết định giải quyết khiếu nại đã có hiệu lực pháp luật

Sau khi nhận được Quyết định giải quyết khiếu nại của VKSND thành phố C, bà V gửi rất nhiều đơn đến VKSND tối cao đề nghị xem xét lại đối với Quyết

định giải quyết khiếu nại nêu trên. Nhận thấy, đơn của bà V có đủ điều kiện kiểm tra theo quy định tại Điều 14 Quy chế Tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo và kiểm sát việc giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp (Ban hành kèm theo Quyết định số 51/QĐ-VKSTC-V12 ngày 02/02/2016 của Viện trưởng VKSND tối cao đã yêu cầu VKSND thành phố C báo cáo và cung cấp hồ sơ, tài liệu có liên quan đến việc giải quyết khiếu nại của bà V.

Sau khi nghiên cứu hồ sơ, tài liệu do VKSND thành phố C cung cấp, VKSND tối cao xét thấy: Trong quá trình kiểm tra, xác minh giải quyết tố giác, tin báo về tội phạm, giải quyết khiếu nại Cơ quan điều tra, VKSND 2 cấp thành phố C chưa thực hiện, áp dụng hết các biện pháp điều tra để làm rõ nguyên nhân tử vong của ông A, làm căn cứ giải quyết vụ việc đúng quy định pháp luật nên ngày 30/5/2022, VKSND tối cao đã ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 273/QĐ-VKSTC-V12 gửi Viện Khoa học hình sự - Bộ Công an trưng cầu giám định qua hồ sơ để xác định: Nguyên nhân tử vong của ông Võ Văn A; đồng thời kết luận về cơ chế hình thành dấu vết.

Ngày 22/6/2022, Viện Khoa học hình sự - Bộ Công an có Kết luận giám định số 161/KL-KTHS pháp y trên hồ sơ, theo đó kết luận: Nguyên nhân chết của ông Võ Văn A là chấn thương sọ não nặng; các thương tích của ông Võ Văn A (thể hiện tại hồ sơ gửi giám định) do vật tày gây ra.

Sau khi nghiên cứu hồ sơ, tài liệu và Kết luận giám định pháp y trên hồ sơ số 161/KL-KTHS ngày 22/6/2022 của Viện Khoa học hình sự - Bộ Công an, VKSND tối cao nhận thấy: Có cơ sở xác định nguyên nhân tử vong của ông Võ Văn A là do ông Hồ Quang P điều khiển ô tô gây nên, hành vi của ông P có dấu hiệu của tội phạm hình sự. Do vậy, VKSND tối cao đã ban hành Quyết định số 02/QĐ-VKSTC ngày 15/8/2022 hủy bỏ các Quyết định giải quyết khiếu nại nêu trên của VKSND 2 cấp thành phố C, đồng thời yêu cầu VKSND thành phố C chỉ đạo VKSND quận B hủy bỏ Quyết định không khởi tố vụ án hình sự số 05 ngày 29/01/2021 của Cơ quan CSĐT quận B để giải quyết lại tố giác, tin báo về tội phạm theo quy định của pháp luật.

Ngày 20/9/2022, VKSND quận B đã ban hành Quyết định số 01/QĐ-VKS hủy bỏ Quyết định không khởi tố vụ án hình sự nêu trên của Thủ trưởng Cơ quan CSĐT Công an quận B và ban hành Quyết định khởi tố vụ án hình sự "Vi phạm quy định về tham gia giao thông đường bộ" số 01/QĐ-VKS ngày 20/9/2021 theo Điều 260 BLHS, để yêu cầu Cơ quan CSĐT Công an quận B tiến hành điều tra theo quy định của BLTTHS.

4. Những vấn đề cần rút kinh nghiệm

4.1. Về công tác kiểm sát việc giải quyết tố giác, tin báo về tội phạm

Cơ quan CSĐT Công an quận B chưa tiến hành kiểm tra, xác minh nguồn tin triệt để nhằm làm rõ hành vi của ông Hồ Quang P có cấu thành tội phạm hay không đã ra quyết định không khởi tố vụ án hình sự là chưa đảm bảo căn cứ pháp luật quy định tại Điều 157 BLTTHS nhưng Viện kiểm sát cùng cấp không phát hiện ra để áp dụng biện pháp yêu cầu; hoặc trực tiếp hủy bỏ quyết định không khởi tố vụ án hình sự và ra quyết định khởi tố vụ án hình sự, gửi cho Cơ quan điều tra để tiến hành điều tra, theo quy định tại điểm a khoản 3 Điều 153, khoản 6 Điều 159 BLTTHS và điểm a,b khoản 1 Điều 45 Quy chế Công tác thực hành quyền công tố, kiểm sát việc khởi tố, điều tra và truy tố (Ban hành kèm theo Quyết định số 111/QĐ-VKSTC ngày 17/4/2020 của Viện trưởng VKSND tối cao).

4.2. Về công tác giải quyết khiếu nại

Quá trình thụ lý, giải quyết khiếu nại đối với quyết định không khởi tố vụ án hình sự, Viện kiểm sát 2 cấp thành phố C chưa xác minh, đánh giá vụ việc một cách khách quan, toàn diện đã bác đơn khiếu nại của bà V là chưa bảo đảm căn cứ. Bởi lẽ, mấu chốt để giải quyết đúng bản chất vụ việc là xác định nguyên nhân tử vong của ông A, đây là vấn đề liên quan đến chuyên môn, kỹ thuật làm căn cứ cho việc kết luận nội dung khiếu nại. Do vậy, quá trình giải quyết khiếu nại cần phải trưng cầu giám định đến cơ quan có thẩm quyền theo quy định tại khoản 6 Điều 8 Quy định về quy trình giải quyết khiếu nại, tố cáo; kiểm tra quyết định giải quyết khiếu nại đã có hiệu lực pháp luật và kiểm sát việc giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp (Ban hành kèm theo Quyết định 546 ngày 03/12/2018 của Viện trưởng VKSND tối cao) thì mới đảm bảo đã thực hiện hết các biện pháp mà pháp luật quy định để làm sáng tỏ bản chất vụ việc.

Trên đây là vi phạm, thiếu sót trong quá trình kiểm sát việc giải quyết tố giác, tin báo về tội phạm và giải quyết khiếu nại của VKSND 2 cấp thành phố C. VKSND tối cao thông báo để VKSND các cấp nghiên cứu, rút kinh nghiệm trong quá trình thực hiện chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của mình./.

Nơi nhận:

- Đ/c Viện trưởng VKSTC (để b/c);
- Đ/c Nguyễn Duy Giảng, PVT VKSTC (để b/c);
- VKS quân sự TW; VC1, VC2, VC3 (để biết);
- VKS các tỉnh, thành phố (để biết);
- Các Vụ nghiệp vụ VKSTC (để biết);
- VP VKSTC (để biết);
- Luu: VT, V12, H.so.

TL. VIỆN TRƯỞNG VỤ TRƯỞNG VỤ KIỂM SÁT VÀ GIẢI QUYẾT ĐƠN KHIẾU NẠI, TỐ CÁO TRONG HOẠT ĐÔNG TỪ PHÁP

Trần Hưng Bình

